

तादवपुमान् ॥ १३ ॥ सारमेयाभिंशुनोमांसं ॥ १४ ॥ निषेकमित्युक्तं व्याचष्टे परिवादमिति दोषान् जारजत्वादीन् ॥ १५ ॥ भस्मकूटे भस्मराशौ खरइवाबुद्धिः रजसिद्धुः खेनिमज्जाति ॥ १६ ॥ शालावकं श्वानमेव मनुष्यत्वेन लोके गृहीतमित्यर्थः ॥ १७ ॥ १८ ॥ प्रत्युच्यमानः आक्षिप्यमाण एभिरसद्भिः निशाम्य अभिभूयः अस्मै प्रत्युत्तरं मादेहीति निवारणीयः तदेवाह माभूरिति ॥ १९ ॥ दशार्धेन संवतान्गुलिपंचकेन पाणिना इदं सर्वं कुपितमूढे सिद्धमेव ॥ २० ॥ २१ ॥ इति शांति० रा० चतुर्दशाधिकशततमोऽध्यायः ॥ १९१४ ॥ ॥ १९१५ ॥ पितामहेति ॥ १९ ॥ अयं निदारूपः ॥ २० ॥ हितं अनिचं आयत्यां उत्तरकालं तदात्वेव तमा

तादृजनशतस्यापियद्ददाति जुहोति च ॥ परीक्षेणापवादीयस्तं नाशयति तत्क्षणान् ॥ १३ ॥ तस्मात्प्राज्ञो नरः सद्यस्तादृशं पापं चेतसं ॥ वर्जयेत्साधुभिर्वर्ज्यं सार
मेयमिषं यथा ॥ १४ ॥ परिवादं ब्रुवाणो हि दुरात्मा वै महाजने ॥ प्रकाशयति दोषान् सुसर्पः फणमिवोच्छ्रितं ॥ १५ ॥ तं स्वकर्माणि कुर्वाणं प्रतिकर्तुं यदृच्छति ॥ भ
स्मकूटद्विवाबुद्धिः खरो रजसिमज्जति ॥ १६ ॥ मनुष्यशालावकमप्रशांतं जनापवादं सततं निविष्टं ॥ मातंगमुन्मत्तमिवोन्नतं तत्त्यजेत तं श्वानमिवातिरौद्रं ॥ १७ ॥
अधीरजुष्टे पथि वर्तमानं दमादपेतां विनयाच्च पापं ॥ अरिव्रतं नित्यमभूतिकामं धिगस्तुतं पापमर्तिमनुष्यं ॥ १८ ॥ प्रत्युच्यमानस्त्वभिभूय एभिर्निशाम्य माभूस्त्वम
थार्तरूपः ॥ उच्चस्य नीचेन हि संप्रयोगं विगर्हयति स्थिरबुद्धयोये ॥ १९ ॥ क्रुद्धो दर्शार्थेन हि ताडयेद्दासपांसुभिर्वा विकिरेत्तुषैर्वा ॥ विवृत्य दंतांश्च विभीषयेद्दासि
द्वं हि मूढकुपिते नृशंसे ॥ २० ॥ विगर्हणां परमदुरात्मना कृतां सहेतयः संसदिदुर्जनान्नरः ॥ पठेदिदं चापि निदर्शनं सदानवाङ्मयं सलभं तिकिंचिदप्रियं ॥ २१ ॥
इति श्री महाभारतेशांतिप ० राजध ० टिडिभकं नाम चतुर्दशाधिकशततमोऽध्यायः ॥ ११४ ॥ युधिष्ठिर उवाच पितामह महाप्राज्ञ संशयो मे महा
नयं ॥ संछेत्तव्यस्त्वयारजन्भवान्कुलकरोहिनः ॥ १ ॥ पुरुषाणामयं तात दुर्वृत्तानां दुरात्मनां ॥ कथितो वाक्यसंचारस्ततो विज्ञापयामि ते ॥ २ ॥ यद्वितं राज्य
तं तत्रस्य कुलस्य च सुखोदयं ॥ आयत्यांचतदा त्वेव क्षेमवद्विक्लवं च तत् ॥ ३ ॥ पुत्रपौत्राभिरामं च राष्ट्रवद्विक्लवं च यत् ॥ अन्नपाने शरीरे च हितं यत्तद्विहिमे ॥ ४ ॥
अभिषिक्तो हि यो राजाराष्ट्रस्थो मित्रसंवृतः ॥ समुत्समं पेतो वासकं थं रं जयेत्स जाः ॥ ५ ॥ यो त्यसत्प्रहरतिः स्नेहरागबलात्कृतः ॥ इन्द्रियाणामनीशत्वादसज्ज
नबुभूषकः ॥ ६ ॥ तस्य भृत्या विगुणतां यांति सर्वे कुलोद्गताः ॥ न च भृत्यफलैरर्थैः सराजासंप्रयुज्यते ॥ ७ ॥

नकाले ॥ ३॥ मित्रमुत्तदौप्रत्युपकारमपेक्ष्यानपेक्ष्यचोपकर्तारौतद्वान् समुपेतः शौर्यादिनेतिशेषः ॥ ५॥ तथापिजितेंद्रियत्वाद्भिगुणितश्रुत्याःसन्नराज्येसुखंलभतेनवेतिप्रश्नार्थः सत्यपिसाधनांतरेश्रुत्यानामा
नुकल्याणावैराज्यंनश्यति तत्सद्भावेचसर्वान्कामाङ्गफलतीत्युत्तरमाह योहीत्यादिना असत्त्वमहरतिःइंद्रियाणामनिग्रहशीलः ॥ ६ ॥ श्रुत्यफलैः श्रुत्यबलप्राप्यैरर्थैर्धनादिभिः ॥ ७ ॥